

1. feladat – villámkérdések (maximum elérhető pontszám: 20 pont)

Kép	Kérdés	Válasz	Pontszám
1.	a.) Mikor készülhetett a kép? b.) Milyen gazdasági jelenséget mutat a kép. Nevezzétek meg szakkifejezéssel!	a.) 1945/1946 első féléve, b.) hiperinfláció	1/
2.	a.) Milyen eseménynek állít emléket a falra helyezett vagonajtó? b.) Hol döntöttek erről? c.) Milyen elvet érvényesít a döntés?	a.) németek kitelepítése, b.) Potsdam, c.) kollektív bűnösség	1.5/
3.	a.) Melyik párt kezdeményezte ezt a tüntetést? b.) Melyik koalíciós partnerre vonatkozik a reakciós megnevezés? c.) Milyen taktika része a plakátok által sugallt kampány?	a.) MKP, b.) Kisgazdapárt, c.) szalámi taktika	1.5/
4.	a.) Melyik társadalmi rétegnek szól a plakát „kioktató” üzenete? b.) Mit jelképeznek a plakát középpontjában ábrázolt szimbólumok?	a.) A parasztságnak, b.) munkás-paraszt szövetség	1/
5.	a.) Mire szolgált a képen látható dokumentum? b.) Melyik év országgyűlési választását befolyásolta ennek tömeges alkalmazása?	a.) kék cédula- nem lakóhelyen történő szavazásra, b.) 1947	1/
6.	a.) Az MKP melyik két csoportjához tartozott képen látható két politikus? b.) Milyen állami tisztségeket töltöttek be a korszakban?	a.) Rajk- hazai kommunisták, Rákosi- moszkovita, b.) Rajk- belügyminiszter vagy külügyminiszter; Rákosi- miniszterelnök	2/
7.	a.) A kommunista hatalom melyik intézkedésére utal a korabeli rajz? b.) Mely területen érződött leginkább a hiányuk?	a.) szerzetesek kitelepítése / szerzetesrendek feloszlata b.) betegápolás vagy oktatás	1/
8.	a.) Melyik évben születik meg a plakáton ünnepelt alkotmány? b.) Mi lesz az ország államformája?	a.) 1949, b.) népköztársaság	1/

9.	a.) Milyen célt szolgált a sajtófélóra? b.) Kiknek kellett részt venni rajta?	a.) propaganda, eszmei nevelés b.) minden dolgozónak	1/
10.	a.) Miért volt félelmetes a „nagy fekete autók” megjelenése? b.) Hogy nevezte a köznyelv éjszakai látogatásukat?	a.) Az ÁVH rendelkezett ilyen autókkal b.) csengőfrász	1/
11.	a.) Soroljatok fel 3 társadalmi csoportot, akiket a kommunista hatalom ellenségnek bélyegzett és érinthetett a kitelepítés! b.) Nevezzék meg a kitelepítés egy jellemző helyszínét!	a.) pl. kulákok, volt tőkésék, nagybirtokosok, Horthy hadsereg katonatisztjei, stb. b.) Hortobágy	2/
12.	a.) Melyik évben vezették be újra a jegyrendszert? b.) Miért vált szükségessé?	a.) 1952 (minden értékelhető válasz elfogadható...) b.) áruhiány kezelése/	1/
13.	a.) Hogy nevezték másképp a „munkaverseny élharcosait”? b.) Mi volt a hátránya a túlteljesítés hajszolásának?	a.) sztahanovisták b.) rossz minőség, extenzív termelés	1/
14.	a.) Nevezzék meg a propagandakép alapján két jelenséget a mezőgazdaságban!	mezőgazdaság gépesítése, nők alkalmazása nehéz fizikai munkára	1/
15.	a.) Milyen politikai döntés áll korszak népesség növekedésének hátterében? b.) Kinek a nevéhez kötjük?	a.) Az AB betiltása, b.) Ratkó Anna	1/
16.	a.) Kinek a nevét viseli ma a képen látható stadion? b) Melyik klubcsapatban játszott a névadó a stadion átadásakor?	a) Puskás stadion b) Budapest Honvéd	1/
17.	a.) A diktatúrák melyik jellemző vonására utal a kép? b.) A képen látható személy hányadik születésnapján érte el csúcspontját ez a jelenség Magyarországon?	a.) személyi kultusz b.) 60.	1./
		Összesen:	20/

1. **feladat** (elérhető max. pontszám: 20 pont)

RACIONÁLIS VITA

Felkészülési idő: 20 perc

A vita menete:

1. kör: 3-3 perc = összesen 6 perc
 - pro csapat nyitóbeszéde, a felszólaló definiálja a tételmondatot, ismerteti az álláspontot és az érveket
 - kontra csapat nyitóbeszéde, a felszólaló korrigálhatja a definíciót, ismerteti az álláspontot és az érveket
2. kör: összesen 6 perc
 - cáfolatok, kérdések-feleletek, egymáshoz ÖNSZABÁLYOZÓ módon (új érvet lehet behozni)
 - pro és kontra csapatból is két-két csapattag vesz részt (akik sem nyitó, sem záró beszédet nem mondanak)
2. kör: 3-3 perc = összesen 6 perc
 - pro csapat záróbeszéde: a felszólaló összefoglalja a vita menetét, főbb érveit, megerősíti a csapata álláspontját. Új érvet már nem hozhat be!
 - kontra csapat záróbeszéde: a felszólaló összefoglalja a vita menetét, főbb érveit, megerősíti a csapata álláspontját. Új érvet már nem hozhat be!

Az értékelés szempontjai:

- Érvek (erősség, mennyiség, történettudományos helytállás, kifejtettség) – 10 pont
- Kérdések, cáfolatok és válaszok (erősség, mennyiség, történettudományos helytállás) – 6 pont
- Szereptartás/hozzájárulás a vita dinamikájához – 4 pont

A) Tételmondat: **1948 a kommunista hatalomátvétel éve.**

B) Tételmondat: **A nehézipar erőltetett fejlesztése az 50-es években indokolt volt.**

3. feladat (maximum elérhető pontszám: 20 pont)

KIÁLLÍTÁS KÉTSZER

1. szituáció:

1953. Új élet a szocialista Magyar Népköztársaságban – Kiállítás Pellérden

Ünnepeljük április 4-ét, Hazánk felszabadulásának 8. évfordulóját egy nagyszabású kiállítással! A tárgyakat községünk lakói adományozták a szervező helyi párt alapszervezetnek. Az iskola könyvtárában kerül sor az ünnepélyes megnyitóra. Az iskola lelkes úttörői bemutatják a kiállítási tárgyakat utalva azok gyakorlati és eszmei jelentőségére a korszakban.

a) feladat: (12 pont)

Mutassátok be szóban – egy tárlatvezetés keretében – a kapott kiállítási tárgyakat egy korabeli szocialista brigádnak, akik kultúrprogram keretében meglátogatják a kiállítást. Figyeljetez arra, hogy a korszak nyelvvezetét használjátok! Max. 2 perccetek van, ezalatt térjetez ki az alábbi szempontokra:

- honnan/kitől érkezetez a kiállítotez tárgy?
- eszmei jelentősége:
hogyan reprezentálja a tárgy az új szocialista élet vívmányait?
milyen ideológiai értéket jelenít meg?
- miért szép?

2. szituáció:

2022. Az ötvenes évek elfelejtetez hagyatéka – Kiállítás Pellérden

A pellérdei általános iskola felújítása során a padláson egy 1953-as kiállítás tárgyaira bukkantak a helytörténeti szakkör tagjai. Elhatározták, hogy bemutatják ezeket a megtalált tárgyakat iskolatársaiknak.

b) feladat: (8 pont)

A kapotez kiállítási tárgyak mellé készítetez 3-5 mondatban rövid tárgyleírást, ismertetez a korszakkal most ismerkedők számára. Ez tartalmazza, hogy

- a tárgy milyen célt szolgált,
 - a korszak mely sajátosságára utal.
- Írásbeli feladat.

pontozólap külön!

4. feladat (*maximum elérhető pontszám: 20 pont*)

KÉRDEZZ-FELELEK!

Feladványokat kell kitalálnotok négy-négy állításból, meghatározásból. A meghatározásokban foglalt tartalmak fokozatosan egyszerűsödnek, egyre közelebbi információkat nyújtanak a feladványról.

A csapatoknak lehetőségük van arra, hogy az egyes meghatározások elhangzása után egy papírra leírva beadják a megoldást a zsűrinek.

Az a csapat, amely az első meghatározás után kitalálja a feladványt 4 pontot kap, aki a második után, az 3 pontot kap, aki a harmadik után, az 2 pontot, aki a negyedik után, az 1 pontot.

Összesen 5 feladványt kell kitalálni.

I.

- 1.) A Corvin-koszorút és a Kossuth díjat is megkaptam, utóbbit háromszor is.
- 2.) 1946-ban az MTA elnöke lettem.
- 3.) Komolyan vettem hivatásomat, sosem lódtítottam annyit, mint Hány János.
- 4.) Arra kértek, hogy komponáljam újra a Himnuszt, de ezt elutasítottam.

Kodály Zoltán

II.

- 1) 1950. januárjában kezdődtem
 - 2) a koreai háború szele engem is megcsapott
 - 3) nagy ugrásra készültem, de káoszba fulladtam
 - 4) 1953-ban tempómat túl gyorsnak találták és visszafogtak
- első ötéves terv*

III.

- 1.) A rómaiak idejében katonatelepülésként funkcionáltam.
- 2.) Egy kis faluból lettem szocialista mintaváros.
- 3.) Mohács majdnem elvette tőlem a nagy lehetőséget.
- 4.) Megtiszteltetés volt, hogy a Generalissimusról neveztek el.

Dunaújváros

VI.

- 1) Tízen voltunk testvérek Székelyudvarhelyen.
- 2.) Prágában és a spanyol polgárháborúban edzett a párt. Utóbbiban meg is sebesültem.
- 3.) Keménykezű belügyminiszternek tartottak.
- 4.) Komámtól tudtam meg, hogy Tito láncos kutyája lettem.

Rajk László

V.

- 1.) Református lelkészként fogalmaztam meg politikai programomat.
- 2.) 1945-ben feleségemmel és fiammal együtt egyszerre kerültem be a parlamentbe.
- 3.) 1948 és 1956 között családommal együtt házi őrizetben tartottak.
- 4.) Miniszterelnök és köztársasági elnök is voltam.

Tildy Zoltán